

Ejeraftaler med medarbejderaktionærer

Anja Staugaard Jensen

&

Lise Lauridsen

Anja Staugaard Jensen og Lise Lauridsen

Ejeraftaler med medarbejderaktionærer

1. udgave/1. oplag

© Karnov Group Denmark A/S, København 2014

ISBN 978-87-619-3473-4

Omslag: Birger Gregers, mDD, Frederiksberg

Sats og tryk: AKAPRINT a/s, Aarhus

Mekanisk, fotografisk eller anden gengivelse af denne bog eller dele af den er ikke tilladt ifølge gældende dansk lov om ophavsret. Alle rettigheder forbeholdes.

Indholdsfortegnelse

Forord	19
Modelkontrakt	21
Kapitel 1: Indledning	39
Kapitel 2: Medarbejderaktionæren	44
1 Hvad er en medarbejderaktionær?	44
1.1 Sondringen mellem medarbejderaktionærer og andre kapitalejere	44
1.2 Hvornår er en kapitalejer medarbejderaktionær?	46
1.2.1 Ansættelsesretlig tilknytning til selskabet eller til et med selskabet koncernforbundet selskab, hvori vedkommende ejer kapitalandele	47
1.2.1.1 Lønmodtagere	47
1.2.1.2 Konsulenter og freelancere	47
1.2.1.3 (Administrerende) direktører	49
1.2.2 Forholdet til de øvrige medejere er ikke ligeværdigt	50
1.2.2.1 Metode til afgrænsningen	50
1.2.2.2 Størrelsen af den nominelle ejerandel	52
1.2.3 Fordelingen af de samlede kapitalandele	55
1.2.4 Samlet indflydelse	55
1.3 Udvikling i løbet af ansættelsesperioden; Kan status ændre sig i løbet af ejertiden?	56
1.3.1 Udvikling fra medarbejderaktionær til “medejer”	56
1.3.2 Udvikling fra “medejer” til medarbejderaktionær	57
Kapitel 3: Regulering af ejeraftaler	58
1 Indledning	58
1.1	58
2 Ejeraftalen	58
2.1 Hvad er en ejeraftale?	58
2.2 Hvorfor indgås ejeraftaler?	59

Indholdsfortegnelse

2.3	Gælder der formkrav for en ejerftale?	60
2.4	Hvad reguleres i en ejerftale?	61
2.5	Hvem er parter i en ejerftale?	62
3	Hvor bindende er en ejerftale?	63
3.1	Selskabsretten	63
3.1.1	Håndhævelse af ejerftalen efter selskabsretten – selskabslovens § 82	63
3.1.2	Hvad er konsekvensen af manglende selskabsretlig binding?	65
3.2	Aftaleretlig håndhævelse af ejerftalen	66
3.2.1	Misligholdelse af ejerftalen.	66
3.2.2	Er misligholdelse af ansættelsesforholdet også misligholdelse af ejerftalen?	66
3.2.3	Misligholdelsesbeføjelser ved misligholdelse af ejerftalen	66
3.2.4	Ugyldighed efter aftaleloven	67
3.2.5	Forudsætningslæren og aftalelovens § 36	68
3.2.5.1	Hvad gælder efter forudsætningslæren og aftalelovens § 36?	68
3.2.5.2	Retspraksis	70
3.3	Ansættelsesrettens indflydelse på muligheden for at håndhæve en ejerftale med en medarbejderaktionær	72
3.4	Håndhævelse af ejerftalen over for tredjemand	73
Kapitel 4: Værdiansættelse		74
1	Indledning	74
1.1	Formålet med at fastsætte en værdiansættelsesmetode i ejerftalen.	74
1.2	Udfordringer med værdiansættelse af kapitalandelene i unoterede selskaber	75
1.3	Typiske værdiansættelsesmetoder	77
1.4	Bagudrettede, historisk baserede værdiansættelsesmetoder	78
1.4.1	EBIT-, EBITA- og EBITDA multipel-modeller	78
1.4.1.1	EBIT, EBITA og EBITDA	78
1.4.1.2	Multiplen	79
1.4.1.3	Gæld	80

1.4.2	Opsummering	80
1.5	Fremadrettede, kapitalbaserede værdiansættelsesmetoder	81
1.5.1	Værdiansættelse baseret på cash flow	81
1.5.2	Opsummering	81
1.6	Indre værdi (med tillæg af goodwill)	82
1.6.1	Værdiansættelse på baggrund af en beregning af selskabets indre værdi	82
1.7	Begrænsninger i aftalefriheden	83
1.8	Omkostninger forbundet med den indledende værdiansættelse ..	83
1.9	Uenighed om værdiansættelsen	83
1.10	Opsummering og anbefaling	84
Kapitel 5: Definitioner		85
1	Modelbestemmelsen – Modelkontraktens pkt. 3	85
2	Nærmere om bestemmelsen	86
Kapitel 6: Formål og baggrund		87
1	Modelbestemmelsen – Modelkontraktens pkt. 1	87
2	Nærmere om bestemmelsen	88
2.1	Hvad gælder, hvis bestemmelsen ikke er med i ejeraftalen?	88
2.2	Særlige overvejelser	89
Kapitel 7: Forrang		91
1	Modelbestemmelsen – Modelkontraktens pkt. 2	91
2	Nærmere om bestemmelsen	91
2.1	Hvad gælder, hvis bestemmelsen ikke er med i ejeraftalen?	91
2.2	Afgrænsning mellem præceptive og deklaratoriske retsregler ..	92
2.3	Praktiske eksempler	93
2.3.1	Fravigelse af selskabslovens bestemmelse om indløsningsret	93
2.3.2	Fravigelse af vedtægtsbestemmelser om omsættelighed ..	93
Kapitel 8: Kapitalforhold		94
1	Modelbestemmelsen – Modelkontraktens pkt. 4	94
1.1	Indløsningsret	94
1.2	Udbytte	94

Indholdsfortegnelse

2	Nærmere om bestemmelsen	95
2.1	Hvad gælder, hvis bestemmelsen ikke er med i ejeraftalen? ...	95
2.1.1	Indløsningsret	95
2.1.2	Udbytte	95
2.2	Særlige overvejelser	96
2.2.1	Indløsning	96
2.2.2	Udbytte	98
2.2.2.1	Baggrunden for ønsket om regulering af udbytteudlodning	98
2.2.2.2	Hvor udbredt er regulering af udbytteudlodning?	100
2.2.2.3	Hvilke kriterier skal være afgørende for, om udbytte skal udloddes?	100
2.3	Overvejelser om øvrige bestemmelser	101
2.3.1	Fortegningsret	101
2.3.2	Kapitaltilførsel	102
Kapitel 9: Generalforsamling		103
1	Modelbestemmelsen – Modelkontraktens pkt. 5	103
2	Nærmere om bestemmelsen	104
2.1	Hvad gælder, hvis bestemmelsen ikke er med i ejeraftalen? ...	104
2.2	Hvorfor kan der være behov for at fravige lovens ordning? ...	106
2.2.1	Stemmebinding	108
2.2.2	Stemmeoverførselsaftale/fuldmagt	109
2.2.3	Overvejelser om øvrige bestemmelser	111
2.3	Håndhævelse	111
Kapitel 10: Ledelse		114
1	Modelbestemmelsen – Modelkontraktens pkt. 6	114
2	Nærmere om bestemmelsen	115
2.1	Hvad gælder, hvis bestemmelsen ikke er med i ejeraftalen? ...	115
2.1.1	Selskabslovens udgangspunkt om ledelse af kapital selskabet	115
2.1.1.1	Bestyrelse eller tilsynsråd	115
2.1.2	Medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer	116
2.2	Behovet for regulering af selskabets ledelse i ejeraftalen	117

2.2.1	Indstillingsret for medarbejderaktionæren	118
2.2.1.1	Håndhævelse af en bestemmelse om indstillingsret på selskabets generalforsamling. .	118
Kapitel 11: Overgang af kapitalandele		119
1	Modelbestemmelsen – Modelkontraktens pkt. 7	119
2	Nærmere om bestemmelsen	119
2.1	Hvad gælder, hvis bestemmelsen ikke er med i ejeraftalen?	119
2.1.1	Baggrunden for ønsket om at begrænse den frie omsættelighed	120
2.2	Særlige overvejelser	121
2.2.1	Hvilken form for omsættelighedsbegrænsning bør vælges?	121
2.2.2	Hvad betyder “overdrages” i Modelkontraktens pkt. 7.1? .	122
2.2.2.1	Salg og gave	122
2.2.2.2	Arv	122
2.2.2.3	Ægtefælleskifte	122
2.2.2.4	Pantsætning	123
2.2.2.5	Kreditorforfølgning	123
2.2.2.6	Overdragelse af stemmerettigheder	123
2.2.3	Overdragelse til helejet holdingselskab	124
2.2.3.1	Hvorfor kan der være behov for at tillade dette? .	124
2.2.3.2	Hvilke særlige overvejelser giver det i øvrigt anledning til?	126
Kapitel 12: Exit		129
1	Modelbestemmelsen – Modelkontraktens pkt. 8	129
2	Nærmere om bestemmelsen	131
2.1	Hvad gælder, hvis bestemmelsen ikke er med i ejeraftalen?	131
2.2	Formålet med Exit-bestemmelsen	131
2.3	De enkelte elementer i bestemmelsen	132
2.3.1	“Exit”	132
2.3.1.1	Exit som følge af overdragelse	132
2.3.1.2	Exit som følge af børsnotering	132
2.3.2	Medsalgspligt og medsalgsret ved Exit (Drag-along og Tag-along)	133

Indholdsfortegnelse

2.3.2.1	Formålet med bestemmelser om medsalgspligt og medsalgsret ved Exit	133
2.3.2.2	Gyldigheden af bestemmelser om medsalgspligt og medsalgsret	134
2.4	Lock-up	135
2.5	Pligt til geninvestering	136
Kapitel 13: Medarbejderaktionærens fratræden		138
1	Modelbestemmelsen – Modelkontraktens pkt. 9	138
2	Nærmere om bestemmelsen	140
2.1	Hvad gælder, hvis bestemmelsen ikke er med i ejeraftalen?	140
2.2	Formålet med bestemmelsen	141
2.3	Hvornår skal medarbejderaktionæren betragtes som Good Leaver?	142
2.3.1	Selskabets opsigelse af medarbejderaktionæren	142
2.3.1.1	Opsigelse på grund af medarbejderaktionærens sygdom	143
2.3.1.2	Opsigelse på grund af medarbejderaktionærens manglende eller dårlige performance	143
2.3.1.3	Opsigelse på grund af nedskæringer i selskabet	144
2.3.1.4	Opsigelse på grund af omstruktureringer i selskabet	145
2.3.1.5	Opsigelse på grund af samarbejds- vanskeligheder, som ikke hovedsagelig skyldes medarbejderaktionærens forhold	145
2.3.1.6	Varslede væsentlige ændringer i vilkårene for medarbejderaktionærens ansættelsesforhold	145
2.3.2	Medarbejderaktionærens fratrædelse på grund af opnåelse af den automatiske pensionsalder, der er aftalt i medarbejderaktionærens ansættelseskontrakt	146
2.3.3	Medarbejderaktionærens fratrædelse efter egen opsigelse, fordi medarbejderaktionæren kan oppebære folkepension eller anden alderspension fra selskabet	147
2.3.4	Medarbejderaktionærens død	148
2.3.5	Invaliditet	148

2.3.6	Medarbejderaktionærens fratrædelse på grund af selskabets væsentlige misligholdelse	148
2.3.6.1	Væsentlig misligholdelse	148
2.3.6.2	Typeeksempler på væsentlig misligholdelse fra selskabets side	149
2.3.6.3	Hvilke forhold betragtes ikke som væsentlig misligholdelse fra selskabets side?	149
2.3.7	Kontraopsigelse fra medarbejderaktionærens side efter arbejdsgiverselskabets opsigelse	150
2.4	Hvornår skal medarbejderaktionæren betragtes som Bad Leaver?	150
2.4.1	Modelkontraktens Bad Leaver-begreb	150
2.4.2	Medarbejderaktionærens egen opsigelse	150
2.4.3	Selskabets berettigede opsigelse eller bortvisning af medarbejderaktionæren	150
2.4.3.1	Dårlig performance	151
2.4.3.2	Manglende fremmøde	151
2.4.3.3	Samarbejdsvanskeligheder, der hovedsagelig skyldes medarbejderaktionæren	152
2.4.3.4	Arbejdsvægning	152
2.4.3.5	Illoyalitet	153
2.4.3.6	Medarbejderaktionærens kriminalitet rettet mod selskabet	153
2.4.3.7	Decorum (hæderlighedskrav)	153
2.4.4	Berettiget bortvisning	155
2.4.5	Gyldigheden af aftaler om Bad Leaver-status	155
3	Konsekvenser af medarbejderaktionærens fratræden	155
3.1	Salgspligt	155
3.1.1	Hvem skal kapitalandelene sælges til?	156
3.1.1.1	Majoritetssejeren eller en af majoritetssejeren anvist tredjemand som erhverver	156
3.1.1.2	Det udstedende selskab som erhverver	156
3.1.1.2.1	Selskabslovens betingelser skal være opfyldt	156
3.1.1.2.2	Skattemæssige forhold, der bør indgå i overvejelserne	157

Indholdsfortegnelse

3.1.2	Salgsprisen	158
3.1.3	Praktikken omkring salget	159
3.2	Kan salgspligtsbestemmelser håndhæves?	160
3.2.1	Retsgrundlaget	160
3.2.1.1	Aktieoptionsloven	160
3.2.1.2	Funktionærloven	161
3.2.1.3	Aftaleloven	162
3.2.1.4	Foreløbig opsummering	162
3.2.2	Momenter, der indgår i bedømmelsen efter aftalelovens § 36	163
3.2.2.1	Retspraksis	163
3.2.2.1.1	Exiqon-dommen	163
3.2.2.1.2	SimCorp-dommen	164
3.2.2.1.3	MACH-dommen	166
3.2.2.2	Opsummering af retspraksis	169
3.2.2.3	Momenter, der taler for tilbagesalgspligtens gyldighed	170
3.2.2.3.1	Ensidig eller gensidig	170
3.2.2.3.2	Prisen	170
3.2.2.3.3	Medarbejderaktionærens forventninger	170
3.2.2.3.4	Selskabets fremtidsplaner	171
3.2.2.3.5	Baggrunden for ansættelsens ophør	171
3.2.2.4	Momenter, der taler for tilbagesalgspligtens ugyldighed	171
3.2.2.4.1	Prisen, særligt i tilfælde af salgspagt for Good Leaver	171
3.2.2.4.2	Medarbejderaktionærens forventninger	172
3.2.2.5	Modelkontraktens tilbagesalgspagt	172
3.2.2	Hvad er konsekvensen af en tilsidesættelse af aftalt tilbagesalgspagt?	174
3.2.3	Hvordan håndteres tvister om tilbagesalgspigten i praksis?	174
3.2.3.1	Skal bestemmelser om medsalgspagt og tilbagesalgspagt vurderes på samme måde?	174

Kapitel 14: Pantsætning	175
1 Modelbestemmelsen – Modelkontraktens pkt. 10	175
2 Nærmere om bestemmelsen	176
2.1 Hvad gælder, hvis bestemmelsen ikke er med i ejerftalen? ...	176
2.2 Baggrunden for ønsket om at regulere adgangen til pantsætning .	176
2.2.1 Hvor udbredt er regulering af retten til pantsætning?...	177
2.2.2 Hvor vidtgående bør reguleringen af retten til pantsætning være?	177
2.2.3 Hvordan sikrer panthaver sin ret i forhold til øvrige af medarbejderaktionærens kreditorer	178
2.2.4 Stemmeretten og retten til udbytte	180
2.2.5 Kan der ske pantsætning til fordel for majoritetsejeren?..	181
2.2.6 Reguleringen af pantsætningen bør også fremgå af selskabets vedtægter	181
2.2.7 Hvad betyder det for majoritetsejeren, hvis medarbejderaktionæren misligholder det lån eller de forpligtelser, som kapitalandelene er stillet til sikkerhed for?	182
2.3 Modelkontraktens betingelser for pantsætning	183
2.3.1 Lån til tegning eller køb af kapitalandele, warrants eller aktieoptioner.	183
2.3.2 Kapitalforhøjelser	183
2.3.3 Udbytte til panthaver	184
 Kapitel 15: Konkurrence- og kundeklausul	 185
1 Modelbestemmelsen – Modelkontraktens pkt. 11	185
2 Nærmere om bestemmelserne.	189
2.1 Hvad gælder, hvis bestemmelserne ikke er med i ejerftalen? ..	189
2.2 Konkurrence- og kundeklausuler	191
2.2.1 Hvad er konkurrenceklausuler?	191
2.2.2 Hvad er kundeklausuler?	191
2.2.3 Udbredelsen af konkurrence- og kundeklausuler i ejerftaler	191
2.2.4 Behovet for at inkludere konkurrence- og kundeklausuler i ejerftaler med medarbejderaktionærer og afgrænsningsovervejelser	192
2.3 Hvilke lovregler vedrører konkurrence- og kundeklausuler? ...	194

Indholdsfortegnelse

2.3.1	Overblik over relevant lovgivning for konkurrence- og kundeklausuler	194
2.3.1.1	Funktionærloven	194
2.3.2	Aftaleloven	195
2.3.3	Skal konkurrence- og kundeklausuler i en ejeraftale opfylde de præceptive regler i funktionærloven og aftaleloven?	196
2.3.3.1	Majoritetssejeren og eventuelle andre parter i ejeraftalen, inklusive kapitalejere, der ikke er ansat i selskabet, har påtaget sig konkurrence- og kundeklausuler på vilkår svarende til medarbejderaktionærens vilkår	199
2.3.3.2	De øvrige parter i ejeraftalen har ikke påtaget sig konkurrence- og kundeklausuler	200
2.3.3.3	Beskyttelsesperioden (den periode, hvor selskabet beskyttes mod konkurrence mv.) knytter sig til ansættelsesforholdets ophør	201
2.3.3.4	Beskyttelsesperioden indtræder ved salget af medarbejderaktionærens kapitalandele	201
2.3.3.5	De forhold hos medarbejderaktionæren udløser selskabets (majoritetssejerens) beskyttelsesbehov	201
2.3.4	Konklusion	202
2.3.5	Konsekvensen, hvis præceptiv lovgivning skal overholdes	203
2.3.5.1	Aftalelovens § 38, stk. 2	203
2.3.5.2	Funktionærlovens § 18	203
2.3.5.3	Funktionærlovens § 18 a	204
2.3.5.4	Hvem må betale den lovpligtige kompensation for klausulerne?	205
2.4	Hvilke indholdsmæssige forhold bør i øvrigt særligt overvejes?.	206
2.4.1	Hvem vil være bundet af konkurrence- og kundeklausulen?	206
2.4.2	Hvem er påtaleberettiget?.	206
2.4.3	I hvilken periode og hvor længe bør konkurrence- og kundeklausuler løbe?	207

2.4.3.1	Den tidsmæssige udstrækning af konkurrence- og kundeklausuler	207
2.4.3.2	Begrænsning af den tidsmæssige udstrækning, hvis majoritetsejeren ikke udnytter en køberet .	209
2.4.3.3	Den tidsmæssige udstrækning i relation til konkurrencelovgivningen.	210
2.4.4	Hvilke selskaber bør være omfattet af konkurrence- og kundeklausulen?	210
2.4.5	Hvilke investeringer bør konkurrenceklausulen tillade? .	210
2.4.6	Hvilke kunder bør være omfattet af kundeklausulen? . . .	211
2.4.6.1	“Kunder” – øvrige samarbejdspartnere, agenter, leverandører, konsulenter mv.?	211
2.4.7	Sanktioner for overtrædelser af konkurrence- og kundeklausuler?	212
2.4.7.1	Relevansen af aftalte sanktioner.	212
2.4.7.2	Størrelsen af en konventionalbod	213
2.5	Jobklausuler	214
2.5.1	Hvad er jobklausuler?	214
2.5.2	Den retlige regulering af jobklausuler og gyldighedsbetingelser	215
2.5.3	Udbredelsen af jobklausuler	215
2.5.4	Modelkontrakten	216
Kapitel 16: Særeje	217
1	Modelbestemmelsen – Modelkontraktens pkt. 12	217
2	Nærmere om bestemmelsen	217
2.1	Hvad gælder, hvis bestemmelsen ikke er med i ejeraftalen?	217
2.2	Særlige overvejelser	218
Kapitel 17: Fortrolighed	220
1	Modelbestemmelsen – Modelkontraktens pkt. 13	220
2	Nærmere om bestemmelsen	221
2.1	Hvad gælder, hvis bestemmelsen ikke er med i ejeraftalen?	221
2.2	Særlige overvejelser	222
2.2.1	Hvem skal pålægges fortrolighed?	222
2.2.2	Hvilke oplysninger skal omfattes af fortrolighed?	223

Indholdsfortegnelse

2.2.3	Situationer, hvor fortroligheden må vige	224
2.2.4	Fortrolighedsbestemmelsens varighed	225
2.2.5	Håndhævelse af en fortrolighedsbestemmelse	225
Kapitel 18: Underretning		227
1	Modelbestemmelsen – Modelkontraktens pkt. 14	227
2	Nærmere om bestemmelsen	227
2.1	Hvad gælder, hvis bestemmelsen ikke er med i ejeraftalen?	227
2.2	Særlige overvejelser	229
Kapitel 19: Opsigelse		231
1	Modelbestemmelsen – Modelkontraktens pkt. 15	231
2	Nærmere om bestemmelsen	232
2.1	Hvad gælder, hvis opsigelsesbestemmelsen ikke er med i ejeraftalen?	232
2.2	Opsigelsesmulighed eller uopsigelighed?	233
2.3	Undtagelse til udgangspunktet om ophør ved overdragelse af kapitalandelene	234
2.3.1	Overdragelse til helejet holdingselskab	234
2.3.2	Konkurrence- og kundeklausuler	234
2.3.3	Fortrolighed	235
Kapitel 20: Misligholdelse		236
1	Modelbestemmelsen – Modelkontraktens pkt. 16	236
2	Nærmere om bestemmelsen	238
2.1	Hvad gælder, hvis bestemmelsen ikke er med i ejeraftalen?	238
2.1.1	Dansk rets almindelige misligholdelsesbeføjelser	238
2.1.2	Hvorfor kan der være behov for yderligere regulering af misligholdelsesbeføjelser i ejeraftalen?	239
2.1.3	Selskabslovens beskyttelse mod misligholdelse	240
2.1.3.1	Selskabslovens § 362, stk. 2 og 3	240
2.1.3.2	Opløsning i medfør af selskabslovens § 230	241
2.2	Salgspligt og salgsret som en yderligere beskyttelse mod den anden parts misligholdelse af en ejeraftale	242
2.2.1	Skal salgsretten eller salgspligten betinges af, at der er tale om væsentlig misligholdelse?	243

2.2.1.1	Hvad er væsentlig misligholdelse?	243
2.2.1.2	Typiske misligholdelsessituationer i ejerftaler .	243
2.2.1.3	Medarbejderaktionærens misligholdelse	243
2.2.1.4	Majoritetejerens misligholdelse	244
2.3	Modelkontraktens bestemmelse om salgsplicht og salgret som følge af væsentlig misligholdelse	244
2.3.1	Gyldigheden af salgsplicht og den på forhånd aftalte prisreduktion	245
2.4	Skal andre end majoritetejeren have beføjelse til at udnytte køberetten?	246
2.5	Krydsmisligholdelse	247
2.5.1	Sammenhængen mellem ansættelseskontrakten og ejerftalen	247
2.5.2	Gyldigheden af krydsmisligholdelsesbestemmelser	248
2.5.2.1	Misligholdelse af ansættelseskontrakten eller direktørkontrakten anses for også at være misligholdelse af ejerftalen	248
2.5.2.2	Misligholdelse af ejerftalen anses for misligholdelse af ansættelsen	248
2.5.2.2.1	Hvis medarbejderaktionæren er (administrerende) direktør	249
2.5.2.2.2	Hvis medarbejderaktionæren ikke er (administrerende) direktør	250
2.5.3	Modelkontraktens bestemmelse om krydsmisligholdelse	251
2.6	Uenighed om værdiansættelsen	251
Kapitel 21: Lovvalg og tvister		252
1	Modelbestemmelsen – Modelkontraktens pkt. 17	252
2	Nærmere om bestemmelsen	254
2.1	Hvad gælder, hvis voldgiftsbestemmelsen ikke er med i ejerftalen?	254
2.2	Hvis voldgift vælges	255
2.3	Baggrunden for valget af voldgift	256
2.3.1	Hurtigere sagsbehandling	256
2.3.2	Diskretion og fortrolighed	257
2.3.3	Endelig afgørelse	258

Indholdsfortegnelse

2.4	Nærmere overvejelser om valg af voldgift	258
2.4.1	Voldgiftssager er ofte dyrere end civile retssager	259
2.5	Kan en medarbejderaktionær gyldigt påtage sig en voldgiftsbestemmelse?	262
2.5.1	Økonomiske konsekvenser	262
2.5.2	Sager, der omfatter præceptiv lovgivning	262
2.6	Vidneforklaringer	264
2.7	Valg af processprog i voldgiftssager	264
2.8	Fuldbyrdelse af en voldgiftskendelse	265
2.9	Betaling af udgifterne til voldgiftssagens behandling	265
2.9.1	Variationer	266
2.10	Uenighed ved værdiansættelse	267
2.11	International privatret – medarbejdere i andre lande	268
2.11.1	Hvordan bør parterne forholde sig til lovvalget?	270
	Vedtægter	271
	Litteraturoversigt	273
	Lovfortegnelse	276
	Lovregister	279
	Domsregister	281
	Stikordsregister	282